

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2018-06-05	1	Johanna Wahlbäck	Skapat dokument

Restaureringsplan för N2000-området Ljusfors inom projektet Life Bridging The Gap LIFE15 NAT/SE/000772

Om Projektet Life Bridging The Gap

Projektet Life Bridging The Gap kommer att genomföra olika åtgärder i 30 olika N2000-områden i Blekinge, Östergötland och Kalmar län samt Linköpings kommun. Projektet ska arbeta i värdefulla ekmiljöer och förstärka deras värden så att de kan finnas kvar i framtiden och hysa samma värdefulla arter. Bland annat ska man:

- Restaurera igenväxta ekmarker
- Plantera ekar i områden som saknar ekföryngring
- Skapa död ved för att försöka överbrygga glappet i åldersstrukturen
- Skapa död ved på artificiell väg för att öka förutsättningarna för vissa ovanliga skalbaggar att fortleva

Uppgifter om området

Natura 2000-område:	SE0230133
Naturreseptat:	Ljusfors naturreseptat
Län:	Östergötland
Kommun:	Norrköpings kommun
Kontaktperson:	Frida Nilsson
Mittkoordinater (SWEREF99 TM):	550948, 6494954
Fastighetsbeteckning/Markägare:	Ljusfors 5:1/BillerudsKorsnäs Sweden AB

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Life –
Bridging
the Gap

Tabell 1 Naturtyper som omfattas av projektåtgärder

Kod	Natura 2000 habitat	Areal (ha)
9070	Trädklädd betesmark	1,3

Åtgärder:

- A2 Restaureringsplan
- C2 Åtgärder för en bättre betesdrift
- C4 Åtgärder för att skapa död ved
- E1 Informationsaktiviteter

Beskrivning av objektet

Ljusfors naturreservat omfattar en långsträckt, böljande öppen hagmark med trädklädda partier av ek och lind samt tall med flera berghällar vid Motala ströms inlopp i sjön Glan samt del av Vassholmen i Motala ström. Reservatet är cirka 25 hektar. I naturreservatet Ljusfors finns områden med ädellövskog där ek dominerar. Ekarna i området förekommer i flera åldersklasser och hålstadier, vilket gör att de hyser en mångfald av arter knutna till dessa träd. En stor del av området hyser även en artrik kärlväxtflora av arter typiska för ogödslade naturbetesmarker.

Syfte & mål

I Life-projektet ska 30 ekområden restaureras genom röjning, intensifierad och/eller återupptagen hävd. Åtgärder ska också genomföras för att gynna Natura 2000-arterna läderbagge, större ekbock, ekoxe och hålträdsklokrypare, som är helt beroende av gamla ekar. Totalarealen som ingår i projektet är 1405 hektar. I Östergötlands län ingår nio projektområden.

Ekmiljöer tillhör de mest artrika miljöerna i svensk natur. Fler än 1000 arter är mer eller mindre beroende av eken för sin överlevnad! Många gamla ekar har vuxit upp i ett öppet odlingslandskap, men står idag i marker som håller på att växa igen. Gamla, grova ekar, liksom andra hagmarksträd och buskar som hamnat i skogen, mår dåligt och dör på sikt om inget görs. För att förhindra detta behöver inväxande sly och träd tas bort. Att återinföra bete är mycket positivt för att bevara naturvärdena i igenväxta ekhagmarker.

Ekar föryngrar sig dåligt både i slutna skogar och i hårt betade marker. I många betesmarker är buskarna bortröjda. Plantering av ekar och buskar kan därför behövas för vi ska få en ny generation hagmarksträd och buskar. I vissa områden saknas vissa generationer av ekar. Kanske finns bara några stycken riktigt gamla och många medelålders ekar. Då sådana generationsglapp finns kan vissa åtgärder vara nödvändiga för att skynda på ekars åldrande eller på annat sätt hjälpa arterna att överleva långsiktigt.

Planerade åtgärder:

Action A2 Restaureringsplan

Planerat i ansökan: 06/2017 – 06/2019

Genomförs: 10/2017 – 07/2018

Beskrivning

En översiktlig restaureringsplan som beskriver vilka åtgärder som ska genomföras upprättas.

Action C2 C2.1 Stängsling

Planerat i ansökan: 11/2017 –

Genomförs: 07/2018 – 06/2020

Beskrivning

En betesfälla ska stänglas runt de grova ekarna vid grillplatsen och på kullen söderut. Anledningen till stängslingen är att kunna släppa på djuren lite senare i den här delen av hagen, så att hagmarksfloran får möjlighet att blomma och sätta frö.

Action C4 C4.2 Ekoxeanläggning

C4.3 Veteranisering

Planerat i ansökan: 12/2017 –

Genomförs: 07/2018 – 12/2020

Beskrivning

För att gynna ekoxe och andra vedlevande insekter kommer ekoxekomposter att anläggas. De skapas genom att stockar av bland annat ek delvis grävs ner i soliga lägen. Inom Ljusfors naturreservat kommer två ekoxekomposter att anläggas.

Veteranisering är en naturvårdsmetod där unga träd medvetet tillfogas skador i syfte att tillskapa och efterlikna strukturer, substrat och mikromiljöer som normalt bildas i mycket äldre träd. Denna åtgärd är viktig för många rödlistade arter då den skapar långlivade livsmiljöer i levande träd. Totalt ska 10 veteraniseras inom Ljusfors naturreservat.

Action E1 E1.2 Informationsskyltar om projektet

Planerat i ansökan: 06/2018 –

Genomförs: 07/2018 – 10/2018

Beskrivning

I området ska en projektskylt sättas upp som informerar om projektet och dess syfte.

Tabell 2 Sammanställning över förändringar gentemot ansökan

Subaction	Planerad omfattning i ansökan	Genomförd omfattning	Differens	Motivering
C4.2	4	2	-2	Det finns inte så många lämpliga platser för ekoxekomposter inom området.
C4.3	20	10	-10	Det finns ca 10 träd som är lämpliga att veteranisera i området, men inte fler.

Bilagor

Karta

Innehållet i denna plan ansvarar projektet LIFE Bridging the Gap för. Det återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens uppfattning.

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Life –
Bridging
the Gap

Bilaga 1 – Åtgärdsplan med tidsplan

Inom reservatet ska träd veteraniseras ("vet.") och ett par ekoxekomposter anläggas ("ekoxe"), samt i söder ska ytterligare en betesfälla stängslas ("stängsling").

